

Kibernetičko nasilje nad djevojčicama i ženama: potreban snažniji institucionalni i društveni odgovor

11.2.2026.

Podizanje svijesti o rodno uvjetovanom kibernetičkom nasilju nad djevojčicama i ženama te stvaranje sigurnijeg online okruženja bila je tema današnje 3. sjednice Povjerenstva za ravnopravnost spolova Varaždinske županije. Projekt koji je usmjeren na podizanje svijesti i povećanje spoznaja o problemu rodno uvjetovanog kibernetičkog nasilja te zagovaranje sveobuhvatnih odgovora iz pravca pravne regulative i javnih politika na rodno uvjetovano kibernetičko nasilje u Hrvatskoj, Španjolskoj i Portugalu, ali i na široj europskoj razini predstavila je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić.

- Zahvaljujem na prilici da predstavimo peti europski projekt Institucije pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, usmjeren na radno i rodno uvjetovano kibernetičko nasilje, s posebnim naglaskom na djevojčice i djevojke. Granica između stvarnog i virtualnog nasilja danas je sve nejasnija, a posljedice su jednako ozbiljne. Porast kibernetičkog nasilja, osobito nakon razdoblja COVID-a i online nastave, uključujući i širenje seksualno eksplicitnih sadržaja maloljetnika, ukazao je na potrebu snažnijeg normativnog i institucionalnog odgovora. Posebno zabrinjava utjecaj takvih sadržaja na mentalno

zdravlje djece i mladih – napomenula je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić.

U sklopu projekta provedeno je istraživanje među djecom, mladima do 27 godina i roditeljima u sve tri države, kako bi se utvrdili oblici i učestalost kibernetičkog nasilja te razina društvene i institucionalne reakcije. Rezultati će poslužiti kao temelj za unapređenje zakonodavnog okvira i mjera postupanja nadležnih tijela.

- Najčešći oblici nasilja uključuju komentiranje izgleda (body shaming), prijetnje, poticanje na slanje seksualno eksplicitnih sadržaja te neovlašteno dijeljenje intimnih fotografija. Istraživanje pokazuje da su žrtve najčešće djevojčice i djevojke, u pojedinim segmentima dvostruko do četverostruko češće od dječaka i mladića. Stoga je cilj projekta je jačanje društvene svijesti, osnaživanje žrtava i svjedoka te jasno komuniciranje da rodno uvjetovano kibernetičko nasilje nosi kaznenu odgovornost.

Istraživanje je obuhvatilo i roditelje kako bi se utvrdila razina njihove informiranosti.

- Roditelji u velikoj većini, između 80 i 90 posto slučajeva, smatraju da će se njihova djeca znati nositi s neprimjerenim sadržajima na internetu. U Hrvatskoj se tek trećina roditelja koristi blokadom određenih internetskih sadržaja. Također, čak 90 posto roditelja vjeruje da bi im se djeca, u slučaju doživljenog kibernetičkog nasilja, prvenstveno obratila za pomoć. Međutim, u stvarnosti roditelji su o takvim situacijama obaviješteni u iznimno malom broju slučajeva. Gotovo trećina slučajeva nasilja ostaje prešućena, ignorirana i neprijavljena, a svega oko osam posto roditelja doista sazna s kakvim se sadržajima i iskustvima njihova djeca susreću na društvenim platformama – upozorila je pravobraniteljica.

Ravnateljica Prve gimnazije Varaždin Janja Banić istaknula je kako je riječ o iznimno važnoj temi koja zahtijeva snažnu međuresornu suradnju.

- Iskustvo iz škola pokazuje da se oblici nasilja kontinuirano mijenjaju i postaju sve složeniji. Razvojem umjetne inteligencije i novih digitalnih platformi, koje su često izvan okvira poznatih društvenih mreža i nedovoljno poznate roditeljima, djeca su izložena različitim oblicima kibernetičkog nasilja. Djevojčice su pritom češće pogođene, iako su žrtve i dječaci. U školama koristimo CARNET-ove filtre koji onemogućuju pristup određenim platformama, no djeca ih izvan školskog sustava i dalje masovno koriste.

Roditeljima je iznimno teško pratiti taj razvoj, zbog čega je nužna sustavna edukacija i podrška. Nakon izlaska iz školskog okruženja, djeca su na svojim uređajima često izložena anonimnim kontaktima s odraslim osobama, ne znajući tko je s druge strane. Iako škole i roditelji provode preventivne aktivnosti, često postoji lažan osjećaj sigurnosti – i kod djece i kod odraslih – da će znati prepoznati rizik. Praksa pokazuje da to nije uvijek slučaj. Kibernetičko nasilje danas poprima različite oblike i razmjere. Osim otvorenih prijetnji i uvreda, nasilje može biti i ignoriranje ili isključivanje iz online grupa, što za dijete može imati ozbiljne emocionalne posljedice. Riječ je o složenom problemu koji nećemo u potpunosti ukloniti, ali ga zajedničkim djelovanjem možemo značajno smanjiti – rekla je ravnateljica Banić.

Okupljene je pozdravio župan Varaždinske županije Anđelko Stričak, zahvalivši pravobraniteljici na otvaranju ove iznimno važne i aktualne teme koja se tiče sigurnosti i dobrobiti djece i mladih. Naglasio je kako problem kibernetičkog nasilja nadilazi okvire pojedinačnih institucija te zahtijeva koordinirano djelovanje obrazovnog sustava, roditelja, stručnih službi i donositelja odluka. Istaknuo je kako učenici s područja Varaždinske županije zaslužuju bezbrižno i sigurno djetinjstvo, a zadaća je svih odgovornih stvoriti uvjete u kojima će se moći razvijati u zdravom i poticajnom okruženju.

- Naša je odgovornost omogućiti djeci i mladima kvalitetne uvjete za odrastanje, ne samo kroz kontinuirana ulaganja u izgradnju i dogradnju školskih i sportskih prostora, već i kroz osmišljavanje preventivnih programa, edukacija i aktivnosti koje će ih osnažiti da prepoznaju i prijave nasilje te da se znaju nositi s izazovima današnjeg digitalnog okruženja. Jednako je važno sustavno raditi na očuvanju mentalnog zdravlja djece i mladih te im pružiti podršku kada im je potrebna – poručio je župan.

Sjednici Povjerenstva prisustvovala su i pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine i župana Renata Skoko te pročelnica za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje Ljubica Božić.

